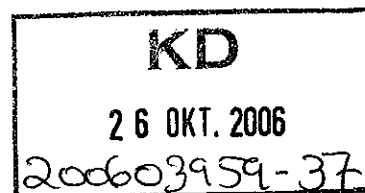

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.: 200603959

Vår ref.: 200602987-10/SAS/008

Dato: 24.10.2006

**NOU 2006:08 KUNNSKAP FOR FELLESKAPET - HØRINGSUTTALELSE FRA
UNIVERSITETET I TROMSØ**

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra Universitetet i Tromsø vedr. *NOU 2006:08 Kunnskap for fellesskapet*. Høringsuttalelsen ble behandlet i universitetsstyret i møte 19. oktober 2006 (sak S 54-06).

Vennlig hilsen

Lasse Lønnum
universitetsdirektør

Håvard Bekkelund
personal- og økonomidirektør

Vedlegg:

Høringsuttalelse fra Universitetet i Tromsø

UNIVERSITETSDIREKTØREN

Personal- og økonomiavdelinga

Universitetet i Tromsø, No-9037 Tromsø, tlf 77 64 40 00, e-post postmottak@uit.no, http://uit.no
førstekonsulent Siri Anne Sørland, tlf 77 64 49 43, faks 77 64 45 54, e-post Siri.Sorland@adm.uit.no

NOU 2006:08 KUNNSKAP FOR FELLESKAPET - UNIVERSITETSMUSEENES UTFORDRINGER – HØRINGSUTTAELSE FRA UNIVERSITETET I TROMSØ

Universitetet i Tromsø (UiTø) takker Kunnskapsdepartementet for å ha gjort universitetsmuseene til gjenstand for en egen offentlig utredning. Utredningen er grundig og peker på vesentlige utfordringer, og legger fram flere gode forslag til videreutvikling av universitetsmuseene.

I. Generelle kommentarer

Universitetsmuseenes utfordringer

UiTø slutter seg i store trekk til beskrivelsen av universitetsmuseenes utfordringer knyttet til ekstern samhandling mellom universitetsmuseene og den øvrige museumsverdenen, og ser viktigheten av at universitetsmuseene inngår i aktivt samarbeid med andre museer og institusjoner både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. UiTø slutter seg også til utvalgets synspunkter vedrørende de interne utfordringer i forholdet mellom universitetsmuseene og de øvrige fagmiljø ved universitetene. Dette siste er imidlertid fokusert i mindre grad i innstillingen.

De store utfordringene i dag, slik UiTø ser det, er knyttet til den interne samhandlingen mellom universitetsmuseene og øvrige fagmiljø ved universitetene, herunder samarbeid vedr. forskning, undervisning og formidling. Universitetsmuseene er en sentral del av universitetssektoren, men har som utredningen peker på i liten grad vært berørt av de kraftige endringsprosessene som universitetene har vært gjennom i løpet av noen få tiår – og som er ytterligere forsterket med tilpasningen til Bologna-prosessen og innføringen av Kvalitetsreformen. UiTø ser at disse innebærer klare endringsbehov også ved universitetsmuseene, og stiller krav om økt fokus på universitetsmuseenes samhandling med øvrige fagmiljø og økt styring og ledelse. Ved UiTø er det et uttalt ønske at Tromsø Museum Universitetsmuseet (TMU) knyttes tettere opp mot universitetets øvrige fagmiljøer med tanke på faglig samarbeid om forskning, undervisning og formidling.

For å imøtekomme behovet for styrket intern samhandling og ledelse ved TMU, gjorde styret ved UiTø våren 2006 vedtak som innebærer vesentlige endringer mht. styring, ledelse og organisering av TMU (jf. sak S 36-06). Den nye strukturen, som skal være på plass innen sommeren 2007, innebærer bl.a. åremålstilsatt faglig-administrativ museumsdirektør, eksterne styremedlemmer og eksterne universitetsansatte styremedlemmer, deriblant styreleder, samt en reduksjon av fagseksjoner (sammenslåing) ved TMU. Museumsdirektørstillingen skal lyses ut i løpet av høsten 2006. I tillegg til styrket ledelse ved TMU representerer de vedtatte endringene etter UiTøs oppfatning et viktig skritt i retning av formalisering av samarbeid og tilknytning mellom Universitetsmuseet og de øvrige deler av Universitetet.

II. Utvalgets anbefalinger

Samlinger og samlingsforvaltning

UiTø slutter seg i all hovedsak til utvalgets anbefalinger knyttet til samlinger og samlingsforvaltning, og ser behovet for og viktigheten av at universitetsmuseene har en helhetlig samlingspolitikk, prioriterer utvikling av kapasitet og kompetanse innenfor konservering og tilrettelegger samlingene for formidling, forvaltning og forskning. Ved TMU har det gjennom Museumsprosjektet vært utrettet en stor del innenfor tilrettelegging og digitalisering av materiale, men det gjenstår fortsatt mye arbeid knyttet til digitalisering, konservering og katalogisering for å rette opp etterslep som er akkumulert gjennom Universitetsmuseets 134-årige historie. En aktiv og forskningsrelatert innsamlingspolitikk vil ytterligere øke samlingene og kreve kuratering, konservering og digitalisering i framtiden.

Samlingsforvaltning representerer et viktig område for formalisering av samarbeid i og med universitetsmuseenes rolle som depot for forskningsmateriale for fagmiljøene ved universitetene. Likeledes er museene sentral for utlån av materiale for forskning. UiTø mener universitetsmuseene bør spille en viktig rolle for å sikre de mange verdifulle naturvitenskapelige samlingene som i dag finnes ved de øvrige fagmiljøer ved universitetene.

Formidling

UiTø registrerer at utvalget baserer seg på besøkstall i sin vurdering av formidlingsvirksomheten ved universitetsmuseene. Imidlertid kan det synes som om dette gjøres uten at det tas hensyn til hvilken by og region museene befinner seg i. TMU har omlag 50 000 besøkende årlig i en by med 64 000 innbyggere. Sammenlignet med andre universitetsmuseer kommer TMU godt ut i forhold til byens folketall. I 2005 hadde TMU om lag 5700 besøkende skoleelever. UiTø deler utvalgets syn på at skoletjenesten er viktig i forskningsformidlingen.

Utvalget hevder at universitetsmuseene har vist liten vilje til samarbeid med andre enheter ved universitetene. UiTø er i hovedsak enig i dette. Samtidig må det nevnes at flere av TMUs utstillinger er utviklet i samarbeid med øvrige fagmiljø. Videre formidler TMUs tidsskrift "Ottar" forskning fra universitetsenheter og randsoneinstitusjoner, og i forbindelse med flere publikumsarrangement er det samarbeid med enkeltforskere. Men på dette området er det fortsatt forbedringspotensiale, særlig gjelder dette å formalisere samarbeidet mellom TMU og øvrige enheter.

UiTø vil understreke at universitetsmuseene representerer en verdifull kompetanse når det gjelder formidling, og kan benyttes som utstillingsvindu av fagmiljøene overfor allmennheten. Fagmiljøene håndterer kortsiktig popularisering og formidling, men har få verktøy for den langsiktige formidlingen til allmennheten. UiTø mener at universitetsmuseene må jobbe mer systematisk, slik at utstillingene arbeides fram i samarbeid med øvrige fagmiljø. Universitetene er ikke tjent med å miste universitetsmuseene som arena for kontakt og samhandling med samfunnet for øvrig, herunder skoleverket.

Forskning

UiTø slutter seg til anbefalingene om å styrke forskningsledelsen ved universitetsmuseene. Samtidig må det utvikles klare prioriteringer og planer knyttet til forskningsarbeidet. Kjerneområder innen forskning ved universitetsmuseene bør være knyttet til samlingene,

innsamlinger og for øvrig være rettet mot formidlingen. UiTø mener universitetenes forskningsstrategi bedre bør avklare kjerneområdene for universitetsmuseenes forskning i forhold til øvrige fagmiljøers forskning. Universitetsmuseenes forskning må samsvare med det særskilte mandatet disse har, og ikke representere dublering av fag-/forskningstilbud ved universitetene. UiTø vil videre påpeke at det bør vernes om grunnforskningen ved universitetsmuseene innenfor felter som bare eller i hovedsak drives av universitetsmuseene, som for eksempel taksonomi og biosystematikk.

UiTø mener universitetene bør legge bedre til rette for utveksling av fagfolk mellom universitetsmuseene og øvrige fagmiljø. Spørsmålet er om ansatte ved universitetsmuseene også bør ha undervisningsforpliktelser tillagt sine stillinger. Dette ville styrket kontakten mot de øvrige forskningsmiljøene. Både innenfor fagområdene biologi og geologi er det ved UiTø eksempler på behov for spesialkompetansen til ansatte ved TMU i undervisningen. I den grad det er utveksling av fagansatte i dag, skjer dette tilfeldig.

Kulturminneforvaltning og naturforvaltning

UiTø støtter utvalgets anbefalinger med hensyn til å knytte formidling og forskning til forvaltningsprosjektene. Forvaltningsoppdragene er viktige for utvikling av fag, av samlingene og av formidlingen. I de siste arkeologiske forvaltningsprosjekter har TMU hatt en god kobling mellom forvaltningsgravinger og formidling der både nettfordling, ny museumsutstilling, populærvitenskapelige publikasjoner samt forskningspublikasjoner, som hovedfagsoppgaver og artikler, har vært deler av en helhet.

Organisering og økonomi

Som nevnt ovenfor er TMU under omorganisering, og vil i løpet av 2007 tilfredsstille flere av utvalgets anbefalinger knyttet til intern organisering av universitetsmuseene, jf. ovenfor. Videre vil endringene gi et godt utgangspunkt for å ta tak i utfordringene knyttet til formidlings- og forskningsvirksomheten.

Når det gjelder synet på valg av tilknytningsform mellom universitetsmuseene og universitetene registrerer UiTø at utvalget er delt. Eksempler på organisasjonsformer i andre land, som legges fram i utredningen, peker etter universitetets mening ikke (entydig) på forhold som tilsier at ny tilknytningsform er nødvendig eller ønskelig. UiTø mener det ikke er ønskelig å endre universitetsmuseenes tilknytning til universitetene. Universitetsmuseene representerer en viktig del av universitetenes virksomhet og arena for samhandling, og UiTø mener det er behov for en sterkere integrering med universitetsmiljøene, noe randsoneorganisering vil svekke mulighetene for.

III. Eventuelle andre kommentarer

I det følgende gis kommentarer til de fem konkrete problemstillingene som departementet i høringsbrevet har bedt om uttrykkelig blir kommentert.

1. UiTø mener utvalget har gjort en viktig jobb, og at utredningen i all hovedsak favner hovedelementene ved universitetsmuseenes virksomhet og utfordringer.

2. Utvalget har fokusert sterkere på eksterne samarbeidslinjer enn interne. UiTø mener det er viktig at det legges økt fokus på universitetsmuseenes samarbeid med det øvrige universitetsmiljøet.

3. UiTø mener det er uaktuelt å arbeide videre med forslaget om randsoneorganisering av universitetsmuseene.

4. UiTø mener de økonomiske anslagene i utredningen er underestimert. For TMUs vedkommende er det store bygningsmessige utfordringer. Bygningsmassen er gammel og i dårlig forfatning. De siste 5 års utbygging og oppgradering har vist at TMU fremdeles er langt unna nødvendig standard mht. magasinkapasitet og -kvalitet. Valget står mellom kostnadskrevene oppgraderinger av eksisterende bygg eller et nybygg på universitetsområdet. Sistnevnte vil knytte TMU tettere til universitetsmiljøet. UiTø har ikke bærekraft til et slikt bygg uten særskilt tildeling, og må gis økonomisk dekning for et nybygg.

5. Riksrevisjonens utredning om bevaringsforholdene og styringen av universitetsmuseene har etter UiTøs mening vært en viktig kilde til innsikt og til forpliktende dialog og satsing, men er ikke oppdatert på alle dagens forhold. For TMU sitt vedkommende er situasjonen i dag endret etter universitetsstyrets vedtak om ny styrings-, ledelses- og organisasjonsstruktur. Videre er situasjonen knyttet til bevaringsforhold også noe endret gjennom departementets bevilgninger, men magasinkvaliteten er som nevnt gjennomgående for lav i forhold til nødvendig standard.